

3.

KUKÁTKO

Josefodolské divadelní jaro

5.5 až 8.5.2016

Recenze

Divadelní soubor Tyl Slaná

Vladislav Kracík, poetické drama s prvky hořké komedie

... A TRACYM TYGR

DS Tyl Slaná dobrovolně přijal nelehkou úlohu, oblíbil si novelku amerického autora arménského původu W. Saroyana Tracyho tygr. Text, který patří mezi díla světové literatury, vyznačující se bohatou imaginací, jež překračuje obvyklá realistická líčení tradiční literatury s cílem objevovat pro své čtenáře hodnoty podstatné: Jaký je smysl našich životů, platí naše fantazie méně než každodenní „pouliční“ zážitky, jsme hodni svých blízkých, co je vlastně láska? Takle témata najdeme v díle Saint Exupéryho, Borghése či Márqueze, Malý princ nechť poslouží příkladem za všechny. Síla myšlenek a imaginace této literatury láká k divadelnímu převodu. Převod do jevištního tvaru však znamená objevit klíč, který nahradí vnímání čtené či slyšené literatury divadelním obrazem. Pokud se to nepodaří, vzniká jakýsi jevištní polotvar balancující na hranici literatury a divadla. Vytvoření silného divadelního obrazu, jevištní metafor, jež obohatí naše vnímání původního grafického záznamu, je první úkol inscenátorů, DS Tyl Slaná lze zatleskat za odvahu, s níž se do toho přetěžkého úkolu pustil. V záplavě komedií o ničem je

náhle téma smyslu života a hledání lásky živým pramenem. Po zhlédnutí inscenace však zůstává mnoho otazníků. Tvůrci i díky dramatizaci V. Kracíka rezignovali zčásti na plnohodnotný jevištní tvar a předvedli jakousi scénickou skicu na pomezí mezi literaturou a divadlem. Vypravěč reprodukuje Saroyanův text, který postavy na jevišti zčásti ilustrují, zčásti klopotně dotvářejí. Celá inscenace se odehrává ve zvolněném, zadumaném tempu, jako by nám bylo v každé vteřině sdělováno- pozor, jde o poezii! Ale poezie netkví v pomalosti a zadumání, jejím tepoucím srdcem je obraz, obraz, který nám ozáří pohled na realitu jiným, nečekaným, vzrušivým a objevným světlem. Inscenace tedy tuto obohacující obrazivou metaforu nenabídla. Místo toho jen na mnoha místech řeku nevzrušeně a někdy až nudně plynoucí. Nerozhodnutí mezi plnohodnotným divadelním tvarem a recitací slov reziduje často v neživotné situace a neživé postavy, z nichž se místy vymyká představitel Tracyho. Úctyhodný záměr inscenátorů zůstal na méně než polovině cesty. Adekvátní divadelní obraz, který by přesvědčivě a působivě představil oba životní koncepty – ušouraný realismus doktorův (a jeho pozdější prohlédnutí) a imaginaci Tracyho a Laury domáhající se smyslu života v lásce, onen nádherný obraz tygra/pantera, jenž nám pomáhá nalézat cestu, v inscenaci DS Slaná objeven nebyl. Poučení pro tvůrce i pro diváka, poučení kultivované a snad i pro budoucí práci prospěšné.

Za porotu František Zborník

Divadelní spolek Havlíček Zákupy

N. V. Gogol, komedie

ŽENITBA

Kdysi Nikolaj Vasiljevič Gogol prohlásil, že člověk, aby mohl s nadhledem psát o ruské společnosti, musí žít mimo tuto zemi. Proto trávil dlouhá léta ve Francii a v Itálii. Umožňovalo mu to s odstupem dramaticky komediálními příběhy charakterizovat společenskou situaci ve své zemi. V komedii Ženitba, jež je satirou na domácí poměry v rodinách, snažících se úporně o společenské uznání a dosažení vyšších stavovských příček, vykresluje postavy lidské slabosti, manipulativnosti a pro to typických charakterových vlastností.

Divadelní spolek Havlíček Zákupy pojal Gogolovu satirickou komedii jako hru se zpěvy.

Proč ne, když před lety ji Bohuslav Martinů provedl jako operní představení? V současné době proto může být hrána s výrazným zpěvním a hudebním doprovodem. Shlédnutá inscenace měla velmi zdařilé vyznění, herci tvořili své postavy zaujatě a velmi přesvědčivě v duchu původního autorského záměru. Jejich výkony naplňovaly režijní koncepci a děj měl živý spád.

Celek inscenace byl obohacen tvůrčím postupem, když se podařilo šťastně zakomponovat do závěru představení dramatickou figuru kupce Starikova, která bývá většinou škrtnána jako zbytečná a nedůležitá. Podstatnou stránkou výtvarného přístupu zákupského spolku bylo provedení kostýmních návrhů a její realizace členkou souboru Věrou Košťálovou. Autorem výstižného scénického řešení byl režisér inscenace Jiří M. Šimek.

Za porotu Jan Hlavatý.

Obnovený divadelní spolek Jirásek Olešnice u Turnova

Michaela Doležalová, Roman Vencl, tragikomedie

KRÁLOVNY

Autoři jako absolventi herectví na brněnské JAMU znají potřeby divadel. Amatérům i profesionálům chybí texty, v nichž by bylo dostatečně zastoupeno ženské obsazení. Královny můžeme považovat za takto účelově vytvořený text, k němuž je sesbírána velká řada drobných anekdotických momentů či promluv a navlečena do lineární posloupnosti, dané postupem času (dní) v jednom daném prostředí. Postavy tří žen především hovoří a jednájí v drobných úkonech pacientek na pokoji. Tři ženy se liší věkem a pak typem, kde v samotné charakteristice nedochází k vývoji, ale spíše k posunům na základě podnětů, jež se však odehrávají mimo jeviště a jsme o nich nejčastěji informováni prostřednictvím mobilu, případně i diktafonu. Nejdramatičtější situace (záchrana údajně tonoucí dívky), se odehraje mimo jeviště a jen slovy jsme informováni, co se stalo, ba dokonce by mělo dojít i k proměně charakteru jedné z nich (Johana).

U slepé dívky Elišky dostáváme pouze zprostředkovanou zprávu o jejím milostném vztahu. Paní Zita se příliš nemění, jen se dozvídáme o jejích příbuzných. Všechny tři herečky splňují typové zařazení k postavám, sdělují přehledně jednotlivé repliky a naplňují předepsané akce, ale ztěžka mohou rozehrát dramatickou zápletku, která v textu není. Má pravdu Zita, když prohlásí, že je to jako v televizi. Z televizně seriálové předlohy ztěžka vznikne dramatický text, ale kdo očekává sled drobných anekdot, trochu jímavého zastavení či dohadů o minulosti cizích lidí, mohl být s inscenací spokojen.

Za porotu: R. Felzmann

Lučanský spolek divadelní - L.S.D. Lučany nad Nisou

Zdeněk Podskalský, komedie

ŽENA V TRYSKU STOLETÍ

Filmový a televizní režisér Z.Podskalský často spolupracoval na scénářích svých produkcí. Divadelní hra Žena v trysku století vznikla však jako samostatný divadelní text, který však vykazuje všechny autorské atributy – smysl pro humor, sebeironii, účinnou pointu a zájem o téma vztahu mužů a žen. Vznikla „dějepisná komedie v sedmi obrazech“. Autor v jakési exkurzi sedmi historickými epochami napsal vlastně sedm anekdot, které se sklenují do oblouku od Adama k Evě. Lučanský divadelní spolek pochopil žánr jednoduché komedie, v níž nejde o hlubokomyslné existencialismy, ale o inteligentní zábavu. Režisérka J.Kouřilová na dobře vyřešené scéně a kostýmech vede své herce k nadsázce, ženy i jediný muž na jevišti se jí vcelku šikovně chápou a odehrají nám nekomplikovaná sdělení s jediným cílem – pobavit. Situace vznikají téměř výhradně slovními replikami, dál se příliš nerozehrávají, uvěřilo se tu autorovu slovu. Proč ne? Větší ambice než pobavit inscenace nemá a toho se Lučanští bezesporu zhostili bez větších závad.

Za porotu F.Zborník

